

Memo

betreft
Natuurtoets Gagelweg 15

memonr. 2010.20
aan Robbert Martens
van Tijmen den
Oudendammer
kopie Wendela Cuppen
projectnummer 217847
datum 29 maart 2010

Een natuurtoets is door Oranjewoud uitgevoerd ter plaatse van de toekomstige zorgboerderij aan de Gagelweg 15 te Steenbergen.

Aanleiding

Aan de Gagelweg 15 in Steenbergen is de familie Schouteren voornemens om de volgende activiteiten te ontplooiën; een zorgboerderij met vogel- en dierenopvang, kinderboerderij en kleinschalige ondersteunende horeca. Hiertoe wordt het terrein heringericht met dierenweides, (paarden)ren, paardenbak, moestuin en kas.

Wettelijk Kader

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijk ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Voor een bestemmingsplanprocedure moet er zekerheid bestaan dat een eventuele ontheffing kan worden verkregen.

Doel onderzoek

Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen herinrichting met de huidige Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de Flora- en faunawet op te sporen dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het projectgebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep op de (strikt) beschermde soorten in het projectgebied?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden?

Resultaten

Bureaustudie

Het projectgebied bevindt zich in kilometerhok 084-396. Volgens de gegevens van Natuurloket is dit kilometerhok slecht onderzocht op de aanwezigheid van planten, amfibieën, watervogels en dagvlinders. Libellen zijn matig onderzocht. De overige soortgroepen zijn niet onderzocht. Er is één beschermde amfibieënsoort (zie Tabel 1).

Tabel 1: Resultaten van het Natuurloket van kilometerhok x:084/y:396.

Soortgroepen	Volledigheid *	Beschermd soorten, tabel			HR	Rode Lijst	Actualiteit**
		FF1	FF2&3	vogels			
vaatplanten	slecht						1975-1990
zoogdieren	niet						1997 - 2007
broedvogels	niet						1996 - 2007
watervogels	slecht						96/97 - 06/07
reptielen	niet						1992 - 2007
amfibieën	slecht	1					1992 - 2007
vissen	niet						1992 - 2007
dagvlinders	slecht						1998 - 2008
libellen	matig						1993 - 2007
* Hiermee wordt aangegeven of een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. ** Per soortgroep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.							

Gezien de zeer beperkte informatie over beschermde soorten is deze informatie bij Natuurloket niet opgevraagd. Om de mogelijk aanwezige soorten vast te stellen is aanvullend literatuuronderzoek¹ verricht.

Het projectgebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur.

Veldverkenning

Het projectgebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de Gagelweg. Het perceel is verder omgeven door percelen met agrarisch gebruik: grasland aan de west- en noordzijde en fruitboomgaard aan de oostzijde. De percelen zijn niet begrensd door watergangen, met uitzondering van de wegsloot langs de gagelweg. De zuidoosthoek van het perceel heeft een woonfunctie met een woonhuis en tuin. Het overgrote deel van het terrein bestaat uit soortenarm grasland (o.a. engels raaigras, gewoon zwenkgras). Beschermde planten komen in dit type grasland niet voor. Het grasland wordt intensief bemaaid en beweid en biedt hierdoor een nauwelijks geschikte biotoop voor weidevogels. De tuin omvat opgaande begroeiing uit de cipresfamilie en lagere sierbeplanting.

Het terrein, in combinatie met de opgaande begroeiing van de privétuin, biedt mogelijk een geschikt leefgebied voor algemenere kleine zoogdieren als Huisspitsmuis en Gewone bosmuis. Sporen van de aanwezigheid van mollen zijn waargenomen. Mogelijke broedlocaties voor vogels

¹ Geraadpleegde bronnen:

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeek & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Delft, J.J.C.W. van & W. Schuitema, 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. RAVON Noord-Brabant, Tilburg / Stichting RAVON, Nijmegen.
- SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.
- www.ravon.nl

zijn aanwezig in de tuin van het perceel. Een 'coniferenheg' en enkele andere hoger opgaande bomen kunnen een geschikte locatie zijn voor nesten van onder andere merel en houtduif.

Langs de gagelweg is een sloot gelegen met steile oeverwalen. Ter plaatse van deze sloot zijn geen beschermde planten aangetroffen. In de sloot kunnen amfibieën aanwezig zijn, met name soorten als de Bruine kikker en de Bastaardkikker. Incidenteel kunnen vogels als Meerkoet en Wilde eend in de sloot voorkomen. Daarnaast kan de Gewone pad op heel het terrein voorkomen.

De bebouwing op het terrein kan mogelijk als rust- en verblijfplaats voor vleermuizen dienen. Er zijn echter geen sporen aangetroffen die wijzen op aanwezigheid van vleermuizen. Daarnaast worden incidenteel foeragerende vleermuizen verwacht.

Consequenties resultaten

Uit de bureaustudie en de veldverkenning blijkt dat er in het projectgebied enkele beschermde soorten zijn te verwachten. Per aanwezige beschermde soortgroep worden hieronder kort de consequenties aangegeven.

Vogels

Bij het starten van de herinrichting dient u rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Als buiten het broedseizoen (periode vanaf augustus tot en met maart) met de werkzaamheden wordt gestart, is in het projectgebied veel onrust en verstoring. Daarmee wordt voorkomen dat er in het projectgebied vogels gaan broeden en kunnen de werkzaamheden ook in het broedseizoen plaatsvinden. Schade aan vogels wordt daarmee voorkomen.

De werkzaamheden vinden niet plaats in de nabijheid van (potentiële) broedlocaties voor vogels. Verstoring en schade zijn dan ook niet te verwachten.

Zoogdieren

De herinrichting kan mogelijk schade veroorzaken aan de kleine zoogdiersoorten als Gewone bosmuis en Huispitsmuis. Deze schade is maar moeilijk te voorkomen, omdat deze soorten bij onraad hun hol in vluchten en zich bij gunstige omstandigheden nagenoeg het hele jaar voortplanten. Ze leven echter geen van beide in kolonies. Door deze solitaire levenswijze, het betrekkelijk kleine oppervlak aan biotoop en de hoge reproductiesnelheid zal de schade zeer beperkt zijn. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten komt niet in het gedrang.

Effecten op vleermuizen worden niet verwacht, omdat geen vliegroutes worden doorsneden, geen foerageerplaatsen verdwijnen en geen verblijfplaatsen worden verwacht.

Amfibieën

Er wordt bij de herinrichting geen werkzaamheden in of nabij de watergang uitgevoerd. Schade aan amfibieënpopulaties is dan ook niet te verwachten. Bij afwezigheid van voortplantingswater in het projectgebied worden weinig amfibieën verwacht. Het is goed mogelijk dat enkele soorten het projectgebied als landbiotoop gebruiken. Het gaat hier dan met name om de Gewone pad en Bruine kikker. Indien deze amfibiesoorten worden aangetroffen, kunnen ze eenvoudig worden opgepakt en verplaatst naar een geschikt biotoop. Het gaat hier om algemeen voorkomende soorten in Nederland, waarvoor inmiddels een vrijstelling geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

Conclusie

Kort samengevat is het resultaat van de inspectie dat zich in het projectgebied geen strikt beschermde dier- of plantensoorten bevinden die de voorgenomen herinrichting van de wezenlijk kunnen beïnvloeden. In het kader van de ruimtelijke onderbouwing zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de bestemmingswijziging.

Sinds de inwerkingtreding van het Vrijstellingsbesluit geldt voor de groep van algemene soorten een vrijstelling van de ontheffingsplicht. De aangetroffen en verwachte soorten in het projectgebied die effecten ondervinden van de voorgenomen herinrichting vallen onder deze groep van algemene soorten. Er hoeft dan ook geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor uitvoering van de werkzaamheden.

Tot slot

U dient rekening te houden met de algemene zorgplicht (art. 2) uit de Flora- en faunawet. Dat houdt in dat niet willens en wetens schade toe mag worden gebracht aan beschermde natuurwaarden. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld invangen en verplaatsen).

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op beperkte inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een veldverkenning.

Eenmalig onderzoek kan niet geheel uitsluiten, dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, beschermde soorten worden aangetroffen. Gezien het gebruik van het terrein en de marginale natuurwaarden zijn de risico's op verstoring van beschermde soorten minimaal. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving.

Indien u nog vragen heeft naar aanleiding van deze rapportage kunt u contact opnemen met onze ecologisch adviseur Michel Braad (06 -20606920) van ons bureau.

Met vriendelijke groet,
Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.

Robbert Martens